

Plaatsingsijst van het archief van de Christelijke Nationale Werkmansbond (CNWB)

(1946-1957)

Samengesteld door Lex Hermans

Historisch Documentatiecentrum voor het
Nederlands Protestantisme (1800-heden)
Vrije Universiteit Amsterdam
De Boelelaan 1105
1081 HV Amsterdam

Collectie nummer: 1011
Augustus 2013

Inleiding

De Christelijke Nationale Werkmansbond (C.N.W.B.) was een zelfstandige organisatie, gegroeid uit de in 1895 te Rotterdam opgerichte Christelijke Werkmansvereniging, en had tot doel de NHK te steunen, liefde voor het evangelie te kweken en vooral maatschappelijk werk te verrichten. Voor de 2e Wereldoorlog had de CNWB dan ook fondsen voor ziekenhuizen en verpleging, werklozenkassen, begrafenisverenigingen en meer van dergelijke zaken. Tijdens de 2e Wereldoorlog werd de CNWB door de Duitse bezetters opgeheven en werden de fondsen en bezittingen geconfisqueerd door de Nationaal Arbeidsfront.

Na de oorlog werd de Bond heropgericht en verkreeg op 14 april 1947 officieel rechtsherstel. Op 7 mei 1947 werd het besluit genomen de Bond te liquideren en te doen opgaan in de: Organisatie van Hervormde mannen 'In dienst der Kerk', aangezien er in die naoorlogse periode veel behoefte was aan vorming van lieden die de NHK konden steunen, maar niet meer zoveel aan zelfstandige NH organisaties die zich bezighielden met sociaal en welzijnswerk, daar de wereldlijke overheid de meeste van die taken met kracht ter hand had genomen. De liquidatie van de Bond heeft ongeveer tien jaar geduurd doordat de teruggave van de door het Nationaal Arbeidsfront geconfisqueerde bezittingen zo lang duurde.

Ingevolge de Acte van Dading tussen de CNWB en de Organisatie van Hervormde Mannen 'In dienst der Kerk' zijn de archiefstukken behelzende de heroprichting, liquidatie(en afwikkeling) daarvan van de CNWB in 1962 ge-deponeerd op het bureau van de Generale Synode (het was aan de Synode om te beslissen of ze daar moeten blijven of geponoerd worden bij een door haar aan te wijzen instantie).

Het archief is in 2012 door de PKN overgedragen aan het HDC, nadat in 1985 door Lex Hermans, bij het Algemeen Rijksarchief deze plaatsingslijst werd gemaakt.

Plaatsingslijst

- Dossier betreffende de heroprlichting en de liquidatie van de CNWB, eindigend met het aannemen van het voorstel de Bond te laten opgaan in de Organisatie van Hervormde mannen 'In dienst der Kerk', 1946-1947
- Correspondentie met de Regeringscommissie voor de liquidatie van het Nationaal Arbeidsfront inzake de teruggave aan de CNWB van in de oorlog door het Nationaal Arbeidsfront geconfisqueerde bezittingen, 1947-1957